

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816200265
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7816200265.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko a.s., IČO: 35 697 270, Metodova 8, Bratislava, právne zastúpený: Advokátska kancelária Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. VI. Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673 proti odporcovi: M. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX G. A., o zaplatenie 1 172,99 Eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 573,49 Eur s 5,15 % ročným úrokom z omeškania od 11.07.2014 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 25,- Eur, počnúc mesiacom máj 2016, vždy do 25-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, pod hrozbou straty výhody splátok, v prípade nezaplatenia jednej splátky.

Súd žalobu v o zaplatenie 599,50 Eur s 5,15 % ročným úrokom z omeškania od 11.07.2014 do zaplatenia z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zaplatenia sumy 1 172,99 Eur s príslušenstvom, t. j. 5,15 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 11.07.2014 do zaplatenia odporcom z titulu neuhradených faktúr za poskytnutie telekomunikačných služieb prostredníctvom siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., za obdobie mesiacov február 2014 až marec 2014 vrátane, ktorá pohľadávka pozostáva z neuhradených služieb v celkovej výške 573,49 Eur a nároku na doplatenie sumy vo výške 599,50 Eur, ktorú si navrhovateľ v tomto konaní uplatňuje vo výške škody, ktorá navrhovateľovi vznikla. Zároveň sa domáhal náhrady trov konania, t. j. zaplateného súdneho poplatku vo výške 70,00 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 167,52 Eur.

Súd vo veci vytýčil pojednávanie. Navrhovateľ, ako to vyplýva z jeho písomného podania, trval na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhol rozhodnúť v zmysle petitu na základe pripojených dôkazných listín. Zároveň súhlasil s tým, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti. Súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa, pritom prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Odporca na pojednávaní uviedol, že je ochotný dlžnú sumu zaplatiť, čo sa týka faktúr za poskytnuté služby, o zmluvnej pokute nemal vedomosť, ani nevedel, čo zmluvná pokuta je. Nikto ho na ňu neupozornil, on si zmluvu ani nečítal, len ju podpísal. Telefón, ktorý mu dali hneď aj predal spolu s aj s tabletom. Faktúry mal platiť jeho kamarát, ktorý od neho odkúpil telefón. Ďalej uviedol, že naraz ani nevie zaplatiť dlžnú sumu, pretože nikde nepracuje, nemá žiaden príjem, žije s družkou, s ktorou má 3 deti.

Nedostávajú žiadne dávky, pretože družka poberá materský príspevok, on občas brigáduje a niečo si zarobí, keď ho niekto zavolá, pomáha pri rezaní dreva a z tých peňazí by bol ochotný splácať svoj dlh, maximálne po 25,- Eur/mesačne, pretože viac ani nezarobí.

Čo sa týka majetkových pomerov odporca uviedol, že je nemajetný, nemá žiaden hnuteľný, ani nehnuteľný majetok. Má ešte aj pôžičky, nevie presne v akej sume, ale ani tie neplatí, pretože nemá z čoho.

Súd okrem výsluchu odporcu v konaní vykonal dokazovanie aj dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - Zmluvou o poskytovaní verejných služieb, Dodatkom k Zmluve o poskytovaní verejných služieb, pokusom o pokonávku, neuhradenými faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný a opodstatnený čo do istiny 573,49 Eur za poskytnuté služby, keďže bolo nesporne preukázané, že odporca žalovanú sumu za poskytnuté služby neuhradil a navyiac sa s peňažným plnením dostal do omeškania. S poukazom na ustanovenie § 559 ods. 1/ a 2/ OZ, v zmysle ktorého splnením dlh zanikne, dlh musí byť splnený riadne a včas, ako aj s poukazom na všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických telekomunikačných služieb navrhovateľa, súd žalobe v časti, čo do zaplatenia sumy 573,49 Eur s prísl. (neuhradené telekomunikačné služby) vyhovel, kým žalobu v časti o zaplatenie sumy - zmluvnej pokuty vo výške 599,50 Eur s prísl. ako neodôvodnenú a neopodstatnenú zamietol.

Vzhľadom na to, že odporca neuhradil svoju pohľadávku riadne a včas, dostal sa do omeškania, a preto navrhovateľovi vznikol nárok na úroky z omeškania, v zmysle § 517 ods. 1, 2 OZ, vo výške 5,15 % ročne, ktorá výška je v súlade s Nariadením vlády SR č. 87/95 Zb., keď výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba ECB, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Výrok o povolení splátok sa opiera o ustanovenie § 160 ods. 1/ O. s. p., podľa ktorého ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu alebo určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí. Vzhľadom na tú skutočnosť, že nie je v schopnostiach a možnostiach odporcu dlžnú sumu uhradiť jednorázovo, súd odporcovi umožnil dlžnú sumu splácať v splátkach po 25,- Eur/mesačne a to pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením jednej splátky.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len "OZ"), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ)

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále). (§ 544 ods. 3 OZ)

Podľa § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše, zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanie nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 OZ.

Navrhovateľ poukázal na tú skutočnosť, že ak súd neuzná nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že navrhovateľovi bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutých telefónnych zariadení. Odporca mal totiž mobilné zariadenie Samsung Galaxy S4 white a prístup k službe TV v mobile s Archívom a Internet uhradiť počas celej doby trvania zmluvného vzťahu postupnými splátkami, čo však nedodrжал. Tým navrhovateľovi vznikla škoda, ktorá by mu nebola vznikla, ak by odporca dodrжал záväzok vyplývajúci zo zmluvy.

Súd je toho názoru, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu odporca spôsobil škodu, ako to má na mysli ustanovenie § 420 ods. 1 OZ, keď predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by mu vznikla škoda protiprávnym konaním odporcu. V Dodatku k Zmluve o pripojení sa nič neuvádza o tom, že by zariadenia a služby zakúpené odporcom bolo potrebné splatiť tak, ako to prezentuje navrhovateľ. S poukazom na vyššie citované ustanovenia, súd v tomto konaní nárok navrhovateľa o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom považoval za neopodstatnený, nedôvodný a žalobu zamietol.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Na strane navrhovateľa vznikli trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 70,00 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 167,52 Eur, ktoré v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení pozostávajú z tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie na súd) po 61,41 Eur, z dvoch režijných paušálov po 8,39 Eur a z DPH vo výške 20 %. Odporca bol úspešný na 51 % v pomere k celku a navrhovateľ bol úspešný na 49 % v pomere k celku. Po odpočítaní úspechu odporcu od úspechu navrhovateľa, mal navrhovateľ úspech len čiastočný a menší ako bol úspech odporcu, a keďže si odporca trovy konania neuplatnil súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3/ O. s. p.), uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba odvolacími dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2/ O. s. p. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolanie môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak v horeuvedenej lehote účastníci konania nepodajú odvolanie proti rozhodnutiu, rozhodnutie nadobudne právoplatnosť a po uplynutí lehoty uvedenej vo výroku rozhodnutia sa stane vykonateľným.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.